

Ida-Viru maakonnas Alutaguse vallas Metskülas Nigula maaüksuse eraldisel 9 aegjärgse raie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes 23.04.2025 esitatud metsateatisest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Ida-Viru maakonnas Alutaguse vallas Metskülas Nigula maaüksuse (registriosa nr 1103708, katastritunnus 49802:002:0112) eraldisel 9 aegjärgse raie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele üldistele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 Maaomanik esitas 23.04.2025 Keskkonnaametile metsateatise, millega kavandatakse Nigula maaüksuse eraldisel 9 aegjärgset raiet 2 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 116 tm. Metsateatis on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris nr-ga 50001125336.

Kavandatav raieala paikneb siseriiklikult Vabariigi Valitsuse 13.01.2005 määrusega nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine” (edaspidi määrus nr 1) kaitse alla võetud **Ratva metsise püsielupaiga piiranguvööndis ja projekteeritava Alutaguse rahvuspargi Alutaguse piiranguvööndis** ning Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel **Muraka looduslal** ja **Muraka linnualal**.

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, MS § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lõike 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõike 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtjast.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Aegjärgne raie on kavandatud 2 ha suurusel alal küpse metsa arenguklassi kuuluvas männi enamusega puistus hinnangulise raiemahuga 116 tm.

Aegjärgne raie on uuendusraie (MS § 28 lõige 4 punkt 1) mida tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist (MS § 28 lõige 6). Aegjärgse raie korral raiutakse uuendamisele kuuluvas metsas puid hajali üle raielangi kahe või enama raiejärguna (MS § 30 lõige 2).

Looduskaitseseaduse (LKS) § 14 lõige 6 sätestab, et kaitstaval loodusobjektidel tuleb turberaie tegemisel arvestada sama seaduse lisas sätestatud tingimustega, kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti. LKS lisa „Valik- ja turberaie tingimused kaitstava loodusobjekti ning ranna ja kalda piiranguvööndis” p 2 kohaselt ei tohi 65%-lise ja suurema algtäiusega puistu esimese rinde täiust aegjärgse raie I järguga viia madalamale kui 50% ja II raiejärguga madalamale kui 30%.

Kehtivate metsa inventeerimisandmete (registreeritud 25.03.2025) kohaselt on Nigula maaüksuse eraldisel 9 kasvava puistu esimese rinde täius 46% ja tegemist on turberaie teise raiejärguga (I raiejärg teostati 27.12.2018 kinnitatud metsateatise nr 50000169978 alusel). Turberaie järgmise raiejärgu võib teha, kui raielangil kasvab metsa majandamise eeskirja¹ § 15 alusel sobivaks tunnistatud liigi järelkasvu elujõulisi vähemalt 0,3 m kõrguseid puid vähemalt 1000 ühe hektari kohta. Keskkonnaameti 12.05.2025 välitöö andmetel on eraldisel 9 järgmise raiejärgu tegemiseks nõutav uuendus olemas (vähemalt 0,3 m kõrgune kase ja kuuse järelkasv 1971 tk/ha). Kuna turberaie (sh aegjärgne raie) tehakse loodusliku uuenduse saamiseks vana metsa turbe all ja noorte puude kasvutingimuste parandamiseks, siis tuleb raie käigus säilitada maksimaalselt olemasolev järelkasv.

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Nigula maaüksus asub Ida-Viru maakonnas Alutaguse vallas, kus kehtib Alutaguse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 285 kehtestatud Alutaguse valla üldplaneering², millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Raiete käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja §-s 19 sätestatuga.

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 määruse nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

² Kättesaadav: <https://www.alutagusevald.ee/uldplaneering>

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietöödel on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietöödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Nigula maaüksuse sihtotstarve on 100% maatulundusmaa ja see asub hajaasustuspiirkonnas.

Muid kavandatud raieid (metsaregistris kehtivaid registrikandeid raieteks) kavandatava raieala mõjualas (milleks on kuni 30 m)³ ei ole.

Raiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raiealal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Raieala asub alaliselt (tugevasti) liigniisketel madalsoomuldadel mustika-kõdusoo kasvukohatüübis, alal kasvab küpse metsa arenguklassi kuuluv männi enamusega puistu.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

³ Runnel, K. 2021. RMK rakendusüuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”.
https://media.rmk.ee/files/Rakendusüuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf

Kavandatavast raieist otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raie läbi viiakse. Raielangiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid (näiteks mõningast valgustingimuste muutust eeskätt raiealaga vahetult piirnevatel aladel), mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raie kavandatakse metsamaastikus, raieala ei paikne veekogude rannal või kaldal ega märgalal ning alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Kavandataav raieala asub **Ratva metsise püsielupaiga piiranguvööndis ja projekteeritava Alutaguse rahvusparki Alutaguse piiranguvööndis** ning Natura 2000 võrgustikku⁴ kuuluvatel **Muraka looduslal ja Muraka linnualal**.

Ratva metsise püsielupaiga piiranguvööndi kaitse-eesmärk on II kaitsekategooriasse kuuluva liigi metsise (*Tetrao urogallus*) väljaspool kaitsealasid asuvate elupaikade kaitsmine liigi soodsa seisundi tagamiseks (määrus nr 1 § 1). Tingimused metsa majandamisele metsise püsielupaiga piiranguvööndis on sätestatud määruse nr 1 §-s 4.

Projekteeritavas Alutaguse rahvusparkis (laienduslal) kavandatakse kaitsekorda, mis kehtib juba olemasolevas Alutaguse rahvusparkis, kusjuures rahvusparkiga liidetavatel endistel metsise püsielupaikade aladel võetakse piiranguvööndi kaitsekorra kehtestamisel aluseks määruses nr 1 kehtiv kaitsekord. Olemasoleva Alutaguse rahvusparki kaitsekord on sätestatud Alutaguse rahvusparki kaitse-eeskirjas⁵ ja LKS-s). Alutaguse rahvusparki kaitse-eesmärgid on loetletud Alutaguse rahvusparki kaitse-eeskirja §-s 1. Tingimused metsa majandamisele Alutaguse rahvusparki piiranguvööndis on sätestatud kaitse-eeskirja §-s 16.

Kavandataav raieala asub II kategooria kaitsealuse⁶ linnuliigi **metsise (*Tetrao urogallus*)** piiritletud elupaigas registrikoodiga KLO9101738.

Kavandatava raiealaga piirnevale alale, st 30 m mõjualasse jääb III kategooria kaitsealuse⁷ linnuliigi **laanepüü (*Tetrastes bonasia*)** piiritletud elupaik registrikoodiga KLO9130096.

Kultuuriväärtusi raiealal ei leidu.

Kavandatava raieala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatavate raieetõõdega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

⁴ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduses nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri”.

⁵ Vabariigi Valitsuse 17.12.2020 määruse nr 97 „Alutaguse rahvusparki kaitse-eeskiri”.

⁶ II kategooria kaitsealused liigid on nimetatud Vabariigi Valitsuse 20.05.2004 määruses nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu”.

⁷ III kategooria kaitsealused liigid on nimetatud keskkonnaministri 19.05.2004 määruse nr 51 „III kaitsekategooria liikide kaitse alla võtmine”.

Alljärgnevalt on toodud kavandatavate raiete keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatavate raiete mõju keskkonnaelementidele:

Määruse nr 1 § 4 lõike 9 kohaselt on metsise püsielupaiga piiranguvööndis ja rahvuspargi kaitse-eeskirja § 16 lõike 5 kohaselt on Alutaguse rahvuspargi piiranguvööndis keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja (määruse nr 1 § 3 ja kaitse-eeskirja § 3 kohaselt Keskkonnaamet) võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab. Pinnast ei kahjustata, kui puidu kokku- ja väljavedu tehakse külmunud pinnaselt või külmumata pinnaselt kaitseala valitseja nõusolekul, kui pinnas seda võimaldab.

Vesi – raiealal ja selle läheduses ei asu veekogusid (lähim veekogu Mäetaguse jõgi asub kavandatavast raiealast ca 340 m ida-kagu suunas), seega veekogusid ei mõjutata.

Välisõhk ja kliima – kavandatavatel raietel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus – raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele (sh kooskõlas määrusega nr 1 ja rahvuspargi kaitse-eeskirjaga). Puistu raiutakse ühtlaselt hõredamaks, kusjuures puistu täiust ei tohi viia alla LKS lisas toodud alammäära.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele – kavandatav raie neid elemente oluliselt ei mõjuta. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordne lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega kuni 1 kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Kavandatav raieala asub Muraka looduslal ja Muraka linnualal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 1 alapunktis 34 ja lisa 1 punkti 2 alapunktis 227.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Muraka loodusala ja Muraka linnuala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi⁸ artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁹ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui

⁸ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

⁹ Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätted (2019/C 33/01) lk 21-22.) [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

halvenevad elupaiga kaitsestaatuse pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga.

LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Kavandatava raie järgselt puistu esimene rinne säilib, puistu täiust vähendatakse kuni 30%-ni, võimaldamaks puistu looduslikku uuenemist vana metsa turbe all ning raie käigus säilitatakse elujõuline järelkasv ning elustiku mitmekesisuse elemente. Seega vana metsa osakaal püsielupaigas ei lange, metsamaastik ei killustu ning maastikuilme oluliselt ei muutu ning olulist kumulatiivset mõju ei ole.

Raieala asub II kategooria kaitsealuse linnuliigi metsise (*Tetrao urogallus*) elupaigas. Metsise ja tema elupaikade kaitse on tagatud siseriiklike õigusaktidega (sh LKS-ga, määrusega nr 1). Metsise elupaiga kaitseks on antud juhul moodustatud Ratva metsise püsielupaik, mille piiranguvööndis kavandatav raieala asub. Ka projekteeritava Alutaguse rahvuspargi, mille piiranguvööndisse kavandatav raieala jääb, kaitse-eesmärkide hulka kuulub metsise ja tema elupaikade kaitse (Alutaguse rahvuspargi kaitse-eeskirja § 1 lõige 1 punkt 6). Siseriiklike kaitsealade moodustamisel (sh piiride paika panemisel ja kaitsekorra määramisel) on arvestatud, et ka Natura 2000 võrgustikku kuuluvate alade kaitse-eesmärgid oleksid kaitstud. Kavandatav raieala jääb siseriikliku kaitseala (nii olemasoleva kui kavandatava) piiranguvööndisse, kus majandustegevus on lubatud (LKS § 31 lõige 1).

Nagu enamik liike, on metsis tundlik munemis- ja haudumisaegse häirimise suhtes. Metsise kaitse tegevuskava¹⁰ kohaselt on metsise põhiliseks häirimiseks paljunemisperioodil tehtavad metsatööd, trasside raied ning teised metsas tehtavad tööd, mis võivad viia pesitsuse ebaõnnestumiseni. Mängu-, pesitsuse ja poegade kasvatamise perioodiks on metsise puhul ajavahemik 1. veebruarist kuni 31. juulini. Sel perioodil elupaigas raietöödest hoidumine aitab vältida metsiste sigimisaegset häirimist ning pesade ja munade hävitamist ja tagada metsiste eduka pesitsemise. Määruse nr 1 § 4 lõige 7 sätestab, et metsise püsielupaiga piiranguvööndis on turberaie lubatud 1. septembrist 31. jaanuarini (st keelatud 1. veebruarist 31. augustini). Arvestades, et kavandatava raie korral puistu säilib (lagedat ala ei teki), siis ei mõjuta raie Muraka linnuala sellisel määral, et väheneks liigile elupaigana sobiva ala suurus kaitsealal või halveneks oluliselt elupaiga kvaliteet.

Raieala piirneb lõunapoolsest küljest Muraka linnuala kaitse-eesmärgiks oleva III kategooria kaitsealuse linnuliigi laanepüü (*Tetrastes bonasia*) elupaigaga, mis jääb samuti Ratva metsise püsielupaiga piiranguvööndisse. Laanepüü pesitseb segametsades, stabiilseimaks biotoobiks on raiumata eririndelised tuulemurdude ja häiludega vanad mitmekesised puistud. Kevadel lume sulades, enamasti märtsi keskpaiku, hakkavad isased laanepüüd mängima ja kodupiirkonda kaitsma. Munele hakkavad emaslinnud tavaliselt aprilli teisel poolel. Haudumine kestab 23–27 päeva ning pojad lahkuvad pesast kohe pärast koorumist, seejärel viibitakse pesa lähimbruses. Laanepüü pesitsuse võib nurjata pesitsusaegne häirimine või otsene kurna või pesapoegade hukkumine, kusjuures peamiseks negatiivseks faktoriks on pesitsusaegsed raietööd pesa läheduses tundlikul perioodil (pesitsemiseks valmistumise, munemise, haudumise ja väikeste poegade ajal). Kuna laanepüü elupaigas raiet ei tehta, siis elupaiga pindala ei vähene ning

¹⁰ Keskkonnaministri 20.05.2015 käskkirjaga nr 456 kinnitatud „Metsise (*Tetrao urogallus*) kaitse tegevuskava” (leitav: <https://pilv.envir.ee/index.php/s/7i5MKGRrkTqXK6r?path=%2FLoomad%2FLinnud>).

raietööde tegemine väljaspool metsise paljunemise ja poegade kasvatamise perioodi tagab pesitsusrahu ka piirneval alal pesitsevale laanepüüle ning aitab vältida pesade ja munade hävitamist.

Kavandataval raialal ja selle 30 m mõjualas ei ole registreeritud lisaks eespool käsitletutele muid Muraka linnuala ja Muraka loodusala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku. Kuna tegemist on raiega, mille käigus puistu säilib, siis ei mõjuta raie eeldatavasti ebasoodsalt Muraka loodusala ja Muraka linnuala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust, kui raietööde teostamisel järgitakse kehtivate õigusaktide nõudeid (mh tööd tehakse külmunud pinnasega, väljaspool metsise ja teiste lindude pesitsusaega).

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raie on kavandatud siseriiklikult kaitse alla võetud Ratva metsise püsielupaiga piiranguvööndis ja projekteeritava Alutaguse rahvusparki Alutaguse piiranguvööndis. Mõju Ratva metsise püsielupaiga ja projekteeritava Alutaguse rahvusparki kaitse eesmärkidele, mis kattuvad Muraka linnuala ja Muraka loodusala kaitse eesmärkidega (metsise ja laanepüü kaitse), on käsitletud punktis 3.3.1.2.

Kuna kavandatava raie tegemisel puistu esimene rinne säilib (ei teki lagedat ala) ning säilitatakse järelkasv ja säilikpuud, siis Keskkonnaameti hinnangul ei kahjusta raie olemasoleva ja kavandatava kaitseala seisundit. Raie on kooskõlas kehtivate õigusaktidega (nii metsise püsielupaiga piiranguvööndis kui ka Alutaguse rahvusparki piiranguvööndis on turberaie langi suurusena kuni 2 ha lubatud, puidu kokku- ja väljavedu tehakse külmunud pinnasega).

Teisi kaitstavaid loodusobjekte, sh kaitsealuste liikide leiukohti, kavandatavale raialale ega selle 30 m mõjualasse ei jää.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandataval raiel ei ole olulist kumulatiivset mõju, sest puistu raiutakse ühtlaselt hõredamaks ja puistu I rinne säilib. Juhul, kui raietööde tegemisel järgitakse õigusaktidega sätestatud nõudeid, siis ei ole raiel olulist mõju. Teadaolevalt ei kavandata raialal ega selle lähiümbruses muid tegevusi, millega raie mõju võiks kumuleeruda.

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, määrusega nr 1, Alutaguse rahvusparki kaitse-eeskirjaga, LKS-ga ja MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist koosmõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Määruse nr 1 § 4 lõike 9 kohaselt on metsise püsielupaiga piiranguvööndis ja rahvusparki kaitse-eeskirja § 16 lõike 5 kohaselt on Alutaguse rahvusparki piiranguvööndis keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja (määruse nr 1 § 3 ja rahvusparki kaitse-eeskirja § 3 kohaselt Keskkonnaamet) võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab.

Määruse nr 1 § 4 lõige 7 sätestab, et metsise püsielupaiga piiranguvööndis on turberaie lubatud 1. septembrist 31. jaanuarini (st keelatud 1. veebruarist 31. augustini). LKS § 55 lõige 6¹ sätestab, et keelatud on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja

kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tipaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani, seega tagab metsisest lähtuv ajaline piirang pesitsusrahu ka teistele metsalindudele, sh piirneval alal pesitsevale laanepüüle.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandataval aegjärksel raiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Muraka linnuala ja Muraka loodusala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Mare Rennel
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond